GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 193. Sâmbătă 31 Augustŭ (12 Septemvre). 1885.

Brașovŭ, 30 Augustŭ (11 Sept.) 1885.

Spiritele ce le-a deșteptatŭ d-lŭ Tisza cu céta teroriștilorŭ, carĭ îlŭ slugărescŭ, se mișcă puternicŭ în tóte părțile țĕrei și totŭ mai multŭ trebue sĕ se convingă primulŭ ministru ungurescŭ că puterea lui este prea neînsemnată spre a le puté supune poruncilorŭ sale.

In timpulŭ celŭ mai nou oposițiunea începe așĭ redica fruntea cu multă cutezare și nu numai oposițiunea naționalităților̆ nemaghiare, ci și oposițiunea maghiară se pregătesce pentru reînceperea campaniei în contra actualului cabinetŭ.

Inainte cu câteva ḍile s'a ținutŭ sub conducerea comitelui Albert Apponyi în Timișóra o mare întrunire, la care au luatŭ parte și mulțĭ țĕranĭ din Bănatŭ. In acésta adunare s'a constituitŭ o „partidă a oposițiunei în Ungaria de sudŭ.“

Acéstă partidă îșĭ va estinde agitațiunea asupra comitatelorŭ Timișŭ, Torontalŭ și Carașŭ-Severinŭ. Apponyi și cu ómenii sĕi vorŭ apelá din nou la sprijinulŭ Românilorŭ, carĭ locuiescŭ în cea mai mare parte aceste ținuturĭ. Ce rĕspunsŭ le vorŭ dá frații noștrii bănățenĭ?

Vomŭ vedé ce atitudine va observá partida națională română în acele părțĭ și față cu noua mișcare. Deocamdată credemŭ de lipsă a informá pe cetitorii noștri că în adunarea memorată a oposițiunei moderate maghiare n'a fostŭ vorbă de o cooperare cu naționalitățile, ci numai de lupta în contra guvernului.

Una din acusările cele mai grave carĭ s'au îndreptatŭ la întrunirea maghiară din Timișóra în potriva d-lui Tisza și a sistemului sĕu de guvernare a formulat'o mai întêiŭ redactorulŭ ḍiarului „Budapester Tagblatt“ d. Carol Grecsak.

Acesta după ce a desfășuratŭ din punctulŭ sĕu de vedere maghiarŭ șicanele la care este espusă aḍĭ poporațiunea din partea celorŭ dela putere, a arĕtatŭ că argații puterii se folosescŭ de o armă „modernă,“ care s'ar putea numì chiarŭ populară: *arma suspiționărei.* Décă cineva cutéză de a critica poruncile ce sosescŭ din cuartirulŭ generalŭ alŭ fișpanilorŭ, atuncĭ — ḍise Grecsak — se trimete îndată o stafetă la Budapesta, care nu scie istorisì decâtŭ de „planurĭ de înaltă trădare“ și de „trădătorĭ ai patriei“; atuncĭ bâjbâe de „șulferainiști“, omladiniștĭ“ „daco-românĭ,“ „panslavĭ“ și „pangermanĭ“ și décă cu Francesii, cari au visitatŭ de curêndŭ Pesta nu s'ar fi încheiatŭ vecĭnică frăția, și pe ei i-arŭ fi declaratŭ încă de panfrancesĭ, căcĭ nu esistă unŭ epitetŭ în lexiconulŭ clevetelorŭ, pe care nu l'ar întrebuința și întona întregulŭ corŭ alŭ pressei guvernamentale. Și unde nu mai ajungŭ nicĭ epitetele aceste cu cari se întină patriotismulŭ, acolo urméză apoi suspițiunarea socială în formă de: socialiștĭ, nihiliștĭ, revoltă, sceleratŭ ș. a.

Aplause frenetice au urmatŭ după aceste cuvinte caracteristice. Ḍiaristulŭ peștanŭ are multă dreptate, dér ar trebuĭ sĕ vină în Ardélŭ, ca sĕ se convingă cum se mănuéză aicĭ arma suspițiunărei și până la ce gradŭ de înflorire au ajunsŭ aicĭ denunțianții și denunțările mișelescĭ.

Este o satisfacțiune pentru noi, carĭ mereu suntemŭ suspițiunațĭ și calomniațĭ de către slugile d-lui Tisza, când fruntași maghiari ca comitele Apponyi și Grecsak demască procederea nelealǎ și perfidă a guvernamentalilorŭ în combaterea celorŭ ce nu voiescŭ sĕ facă parte din céta lorŭ.

Pentru ca sĕ i se pótă sfărîmà capulŭ acestei hiene, ce se numesce arma suspiționărei și a defăimărei, amŭ dorì, ca sĕ se realiseze planulŭ unorŭ corifei ungurĭ din parlamentŭ de a stabilì o legătură strînsă și o acțiune uniformă a întregei oposițiunĭ maghiare în contra cabinetului Tisza.

Maghiarii și pressa germană.

Mare este mânia teroriștilorŭ ungurĭ pe pressa germană, din causă că nu mai face nicĭ unŭ hazŭ de bravurile lorŭ »patriotice« sĕvêrșite în contra popórelorŭ nemaghiare. »Liberalismulŭ« ungurescŭ nu mai are nicĭ o trecere aḍĭ în Germania. Foile esterne germane au încetatŭ de multŭ de a considera pe Ungurĭ ca pe campionii liberalismului și ca pe pionerii civilisației în Orientulŭ Europei.

Fórte caracteristicŭ pentru idea ce domnesce aḍĭ în Germania despre Ungurĭ și politica lorŭ este scirea ce o aduce »Kőlnische Zeitung« cu privire la proclamația »irredentistă« scriindŭ, că „acea proclamațiă nu a fostŭ compusă de vr'unŭ Românŭ, ci de Maghiarĭ, cu scopŭ ca *Tisza Kalman sĕ capete unŭ nou prilegiu de a schingiui naționalitățile* (Nationalitäten-Schlächterei.“)

Se vede de aicĭ, că Germanii au cunoscință de modulŭ cum suntŭ tractate de către Ungurĭ naționalitățile nemaghiare și țìnŭ de capabilŭ pe d. Tisza de a se folosì de o asemenea apucătură, spre a avea nou prilegiu pentru „schingiuirea“ naționalitățilorŭ. Este dér justă turburarea ce a provocat'o scirea memorată între teroriștĭ, carĭ, nu scimŭ de unde, pretindŭ ca pressa germană sĕ-i slugărésca și se miră când vĕdŭ, că ea din contră combate politica lorŭ violentă.

Nu esistă minciună și grobianitate cu tendință antimaghiară, care sĕ nu afle locŭ în colónele foilorŭ germane — esclamă „Ellenzék« — și după ce reproduce cele raportate ḍiarului »Kölnische Zeitung“ cu privire la proclamația tipărită cu roșu, continuă astfelŭ:

„Nu ne trece prin minte a ținea demnŭ de unŭ rĕspunsŭ acéstă mișeliă, dorimŭ însĕ a constata, că din tótă pressa europénă tocmai cea din Germania este aceea, în care se cultivă ura în contra Maghiarilorŭ la fiecare ocasiune. Nu suntemŭ în stare a înțelege cum se póte uni acéstă purtare cu multŭ lăudatele relațiunĭ amicabile ce esistă între noi și Germania. Foile guvernamentale ni-ar deobligá décă ni-arŭ lămuri în privința acésta.“

După noi atitudinea foilorŭ germane nu este greu de ințelesŭ, dér e greu de ințelesŭ cum potŭ pretinde foile unguresci, ca Germanii sĕ aprobe tóte imbecilitățile politicei șovinistice unguresci și sĕ cânte osanale d-lui Tisza, pentru că d. Bismarck se are bine cu d. Kalnoky.

CONFLICTULŬ DINTRE GERMANIA ȘI SPANIA.

Amărăciunea Spaniolilorŭ s'a mai potolitŭ în urma atitudinei moderate a Germaniei și acéstă împrejurare face sĕ se crédă, că conflictulŭ nu va turbura pacea europénă. Se vorbesce că acéstă atitudine a Germaniei se atribue unei scrisorĭ ce regele Alfonso ar fi adresat'o împĕratului germanŭ, rugându-lŭ sĕ nu-i mai îmulțéscă greutățile posițiunei séle. Nouĕ însĕ ne vine a crede că acestŭ sgomotŭ e împrăștiatŭ mai multŭ a scusa pe Germania, care bate în retragere. Atitudinea moderată a Germaniei amŭ spusŭ într'unŭ numĕrŭ trecutŭ alŭ fóiei nóstre, că se póte atribuì cu dreptŭ cuvêntŭ temerei ce o are, d'a nu-șĭ vedea nimicite, printr'unŭ rĕsboiu cu Spania, tóte succesele câștigate de 15 anĭ încóce. Afară de acésta atitudinea indiferentă a unorŭ marĭ puterĭ europene, atitudinea Italiei, simpatică Spaniei, apoi manifestațiunile de simpatiă pentru Spania ale Francesilorŭ, pericululŭ în care se află regele Alfonso, în casulŭ unei cedărĭ a guvernului sĕu față cu Germania, mișcările partidei republicane din Spania, tóte acestea facŭ pe cancelarulŭ germanŭ sĕ înghiță de astă dată hapulŭ ce i-lŭ oferă Spaniolii. Tóte ḍiarele germane, chiarŭ și cele din Austria, sfătuescŭ pe guvernulŭ germanŭ sĕ nu se rușineze a merge cu împăciuirea până la estremŭ, fără a mai propune deocamdată unŭ tribunalŭ de arbitri, dacă voesce sĕ liniștéscă opiniunea publică din Spania.

»Times« e informatŭ din Matridŭ, că împĕratulŭ Wilhelm ar fi telegrafiatŭ directŭ regelui Alfonso, că n'are și n'a avutŭ nicĭ odată nicĭ cea mai mică intențiune d'a atinge drepturile Spaniei; elŭ nu va face nimicŭ ce ar putea vătĕma regelui. Germania se va retrage imediatŭ de pe insula Yap și va recunósce suveranitatea spaniolă, dacă acésta se va dovedi. Acéstă scire se desminte, precum și scirea că regele Alfonso ar fi scrisŭ împĕratului Wilhelm. Se póte însĕ prea bine sĕ fie și adevĕrate aceste scirĭ, dacă ținemŭ sémă de scirile private ce au sositŭ din Madridŭ în Berlinŭ și care spunŭ, că situațiunea regelui Alfonso este fórte periclitată și că revoluțiunea e aprópe sĕ isbucnéscŭ. Nu-i rĕmâne prin urmare Germaniei decâtŭ sĕ cedeze Spaniei, și astfelŭ sĕ evite o revoluțiune, nu numai a republicanilorŭ, dar a întregei Spanii, care ar putea fi totŭ așa de fatală păcii europene ca și rĕsboiulŭ. Și așa se va și întêmpla, căcĭ limbagiulŭ moderatŭ alŭ organului cancelarului »Nordd. All. Zeitung« lasă a se vedé, că Germania îșì recunósce greșala în cestiunea Carolinelorŭ.

O adresă de recunoscință.

Unŭ fruntașŭ românŭ din Sĕlagiu ne comunică, că „Românii Sĕlăgenĭ au trimisŭ domnului **Georgiu Barițŭ** o adresă de recunoscință pentru fatigiele și sacrificiele sale ḍiaristice și literare aduse pe altarulŭ națiunei române“ și ne alătură totodată o copiă de pe acea adresă cu rugarea de a-o da publicității.

Cu plăcere ne grăbimŭ a satisface acestei cererĭ lăsândŭ sĕ urmeze adresa memorată:

Domnului Georgiu Barițŭ
în semnŭ de recunoscință și iubire

Ilustre Bărbate!

Provedința divină conduce destinele și croesce viitorulŭ națiunilorŭ prin bărbațĭ eșițĭ din sênulŭ lorŭ; națiunile nascŭ și crescŭ pe bărbații lorŭ epocalĭ, a cărora misiune sublimă și providențială este sĕ îndeplinéscă opulŭ regenerărei mamelorŭ sale națiunĭ, care le-a datŭ viéța, pentrucă precum o mamă fisică stândŭ îngenunchiată sub durata nopțilorŭ întunecóse și gerόse lângă léganulŭ băiatului sĕu, îi încălḍesce fața cu sĕrutările sale, 'lŭ nutresce cu laptele sĕu și prin rugăciunĭ scăldate în lacrimile speranței se rógă proniei ḍeescĭ, ca acela pre care 'lŭ nutresce și scutesce cu pieptulŭ sĕu odinióră sĕ o scutéscă și pe dênsa în contra furtunelorŭ și desastrelorŭ: așa și națiunile îngenunchiate sub pondulŭ impilărei și umilirei seculare stândŭ lângă léganulŭ fiilorŭ sĕi le-au datŭ sĕrutare de mamă și i-au nutritŭ cu laptele lorŭ mestecatŭ cu sudorĭ și lacrime stórse prin jugulŭ sclăviei în speranță că acei fii odinióră vorŭ apĕrá drepturile lorŭ, le vorŭ fi purtătorii drapelului culturei și vorŭ șterge lacrimile de pre fețele lorŭ cele brăsdate de furtunele seculare.

Unŭ atare fiu alŭ națiunei române eștĭ Ilustre Bărbate! care, înainte de acésta cu unŭ jumĕtate de seclu consciu de trecutulŭ gloriosŭ alŭ mamei tale națiunĭ ai ridicatŭ drapelulŭ culturei în fruntea națiunei și până ce și-a luatŭ talentulŭ sĕu celŭ luminatŭ unŭ sborŭ mai înaltŭ, lumina ingeniului tĕu și zelulŭ fără părechiă alŭ activității în anii tinerețelorŭ le-ai destinatŭ spre conducerea tinerimii fragede în cualitate de profesorŭ, după aceea ca bărbatŭ înfrumsețatŭ nu numai cu cununa sciințelorŭ ci și a esperiinței ai pășitŭ în fruntea întregei națiunĭ române cu drapelulŭ activității tale și prin foile periodice »Gazeta Transilvaniei“ și »Fóia pentru minte, inimă și literatură« — corabia națiunei române — în carea suntŭ așeḍate clenodiele ei cele prețióse adecă limba, naționalitatea și religiunea strămoșiască, ca prin o bu[...] îndreptătóre o-ai condusŭ unŭ lungŭ șirŭ de a[...]

marea cea tumultósă a opiniunilorŭ diverginte și a politicei strămutătóre cătră portulŭ destinațiunei sale, ér prin diarulŭ „Observatorulŭ« ai condusŭ nava opiniunei naționale cu rară înțelepciune, dér luptându-te cu bărbățiă eroică și cu stâncele politicei militante prin alvea sigură a drepturilorŭ istorice strămoșescĭ, ai ținutŭ înaintea publicului românŭ totdeauna icóna trecutului națiunei române și a patriei comune, ca din meditațiunea acelora sĕ purcédă fii națiunei române întru desvoltarea activitățiĭ datorită presentului și întru croirea viitorului națiunei și alŭ patriei.

In decursulŭ activitățiĭ tale ca publicistŭ o trăsură caracteristică a spiritului înaltŭ a fostŭ: credința Ta cea firmă în viitorulŭ națiunei și patriei, și ai fostŭ unŭ măestru a-o insufla acésta și în sufletulŭ cetitorilorŭ, mai vêrtosŭ alŭ generațiunei celei tinere — care e speranța temeinică a viitorului națiunei și patriei, n'ai lamentatŭ ci ai încuragiatŭ, dér nu cu vehemență pripită, ci cu moderațiune înțéléptă, n'ai riscatŭ ci apĕratŭ drepturile națiunei și ale patriei asemenea beliducelui inimosŭ. Ai profesatŭ ca publicistŭ o trinitate căreia te-ai închinatŭ și al căreia cultŭ l'ai scrisŭ cu litere permanente pe drapelulŭ diarelorŭ și scrierilorŭ tale, adecă: iubire cătră națiune, patriă și biserica română, și iubirea acestei trinitățĭ ai voitŭ a o înrădăciná și în inima generațiunei române celei tinere; pentru că numai sufletele și inimele învăpăiate de foculŭ amórei acestei trinitățĭ potŭ produce fapte spre înflorirea națiunei, patriei și religiunei nóstre. Națiunile, carĭ voiescŭ a avé viitorŭ în concertulŭ popórelorŭ Europei civilisate, memoria și icónele bărbațilorŭ lorŭ iluștri, carĭ și-au sacrificatŭ viața, puterile spirttualĭ și materialĭ pentru causa națională și au lucratŭ neîntreruptŭ pentru regenerarea lorŭ, le eternisézá în panteone și prin monuminte strălucite; nicĭ fii națiunei române nu voiescŭ a rĕmâné îndĕrĕtulŭ celorlalte națiunĭ, pentru că și ea este lăptată de-o credință firmă, că Dumnedeulŭ popórelorŭ i-a destinatŭ unŭ rolŭ însemnatŭ în concertulŭ popórelorŭ Europei civilisate, și deși nu dispune de mijlóce materiale și averĭ spre a ridicá monumente sumtuóse întru onórea și eternisarea numelui bărbațilorŭ sĕi meritațĭ de națiune și patriă, dispune de unŭ tesaurŭ mai scumpŭ decâtŭ aurulŭ, are o inimă plină de virtutea recunoscințeĭ față de bărbații sĕi, decĭ ea nu 'țĭ póte ridica, Ilustre bărbate! încă acuma monumentŭ de granitŭ, dar 'țĭ ridică fii națiunei române în inimele lorŭ monumentulŭ mulțămitei și recunoscințeĭ sincere pentru fatigiele și meritele tale puse pe altarulŭ națiunei și alŭ patriei, vorŭ grava numele și icóna ta cea ilustră în sacrariulŭ inimei lorŭ și aceea dimpreună cu memoria ta o vorŭ lăsa strănepoțilorŭ din generațiune în generațiune ca cea mai prețuită ereditate.

Peptulŭ unui generalŭ séu beliduce, care conduce o óste unŭ semiseculŭ cu bravură, strălucește de ordurĭ, medalie, crucĭ și stele; suntemŭ convinșĭ că nu mai puținŭ numeróse, nu mai puținŭ strălucitóre vorŭ fi cununile cu carĭ se vorŭ grăbi fii națiunei române din tóte unghiurile patriei nóstre a înfrumuseța peptulŭ și inima ta cea mare și nobilă, care ai condusŭ óstea națiunei române în luptele culturale și politice asemenea unui beliduce circumspectŭ și bravŭ unŭ semiseculŭ. — Primesce dar, Ilustre bărbate, și dela noi Românii selăgenĭ cununa împletită din florile nevestedivere ale simțĕmintelorŭ de mulțămită, recunoșcință, amóre și aderință, păstrédă-o în nobila-țĭ inimă precum noi prețuita-țĭ icónă și pentru națiunea română nemuritorulŭ tĕu nume ilŭ vomŭ păstra în sacrariulŭ inimei nóstre pentru totdéuna. Totodată te asigurămŭ, că principiele tale sănĕtóse profesate în scrierile tale și prefăcute în convingerea și sângele nostru nu numai că le vomŭ păstra, profesa și pune în activitate, ci le vomŭ transplanta și în generațiunile viitóre ale națiunei române.

Insĕ Ilustre bărbate, după ce pentru aceea 'țĭ curmĭ activitatea de publicistŭ, ca tesaurulŭ ingeniului și inimei tale fecunde sĕ 'lŭ asigurezĭ de o ereditate scumpă pentru națiunea română, turnatŭ într'o formă mai durabilă care sĕ pótă brava și desastrele seulilorŭ, 'Țĭ urămŭ dela pronia ceréscă ca sĕ mai poțĭ lucra pentru înflorirea națiunei române și a patriei comune întru mulțĭ anĭ fericițĭ!

Selagiu, anulŭ 1885.

devotațĭ:

Românii selăgenĭ.

(urmédă subscrierile).

SCIRILE DILEI.

D. locot. colonelŭ *Căpităneanu*, terminându-șĭ observațiile sale astronomice aicĭ, a plecatŭ erĭ la Bucurescĭ, esprimându-șĭ regretele că n'a pututŭ petrece mai multŭ timpŭ în Brașovŭ unde a întêmpinatŭ cea mai cordială primire din tóte părțile.

—0—

Din Timișóra i se telegrafézá diarului „Pester Lloyd:« „Unŭ membru alŭ »României irredente« din Bucurescĭ a adresatŭ cătră președintele tribunalului din Caransebeșŭ o scrisóre, în care se provócă acesta d'a nu căuta în zadarŭ pe autorulŭ placatelorŭ afișate, deórece acesta se află în Bucurescĭ deplinŭ sănătosŭ. Scrisórea se încheiă cu cuvintele „Trăiască țéra Românilorŭ mare și tare dela Tisza și păn' la litoralulŭ mării.« Adresa scrisórei era în limba germană, scrisórea însașĭ era scrisă în limba română.«

—0—

„Allgemeine Zeitung« din München dice, că proclamațiunea »irredentei« ar fi opera unui micŭ steguleţŭ de emigranțĭ din Austro Ungaria și că partea cea mai mare a edițiunii manifestului este secvestrată de guvernulŭ românŭ din Bucurescĭ, care se feresce de conflicte.

—0—

Studenții universitarĭ românĭ din Clușiu au adresatŭ o rugare secretarului reuniunei de »cultură« Iosef Sandor, ca sĕ li se permită a-șĭ ținé *colloquiele* în limba română. Altă dovadă de »n patriotismŭ" pentru amăritulŭ »Ellenzék,« care din nou are sĕ fiă apucatŭ de nevricale din causa atâtei cutezanțe valahe.

—0—

Primimŭ de lângă Urișulŭ inferiorŭ următórele rêndurĭ: »Rĕu ne merge în privința scólelorŭ, nu avemŭ docențĭ de dómne-ajută, așa că suntemŭ în periculŭ d'a se face în mijloculŭ nostru séu scóle de statŭ séu scóle comunale, precum se vorbesce. Ar fi bine ca autoritățile nóștre competente sĕ se îngrijéscă de scóle mai seriosŭ și dacă n'avemŭ docențĭ cualificațĭ sĕ impună încâtva preoțilorŭ sarcina acésta, până când se vorŭ afla destui docențĭ apțĭ.« — X.

—0—

Frații *Hirsch* tipografĭ în Deva, ne comunică, că dênșii n'au fostŭ arestațĭ, precum ne informase unŭ corespondentŭ, ci numai ascultațĭ ca martorĭ la tribunalulŭ din Deva prin judele investigatorŭ Gerendi, și că până ce a duratŭ ascultarea, au trebuitŭ sĕ stea la disposițiunea numitului jude în curtea séu în ambitulŭ tribunalului, dar liberĭ și nepădițĭ de nimenea. După ascultare au fostŭ liberațĭ dela tribunalŭ.

—0—

Ni se scrie, că în Varmezău au forte mulțĭ ómenĭ fĕnațe, pe care în mare parte le a cuprinsŭ tufișulŭ, căcĭ nicĭ unuia nu-i este ertatŭ sĕ taiă nicĭ unŭ firŭ măcarŭ, pentru că se pedepsesce fórte aspru, dar cu tóte astea stăpânirea trage darea indoitŭ. Apoi mai e de trăitŭ sub atâta teróre?

—0—

Pentru două stipendii vacante la fundațiunea Gojdu se dice că au concuratŭ apróde optdecĭ de tinerĭ.

—0—

Cu vreme totŭ e speranță sĕ ne viziteze férĕle sĕlbatice și prin case. Ni se comunică, că în Dambovița (din Dosŭ) doi porcĭ sĕlbaticĭ au nimicitŭ de totŭ cucuruzulŭ preotului Simeonŭ Crainicŭ; de asemenea mare pagubă i-au făcutŭ trei urșĭ în Varmezău, (hotarulŭ Chiheriului superiorŭ). Se totŭ vorbesce că pagubele pricinuite de férele sĕlbatice se vorŭ rebonifica, dar până acum nicĭ o mișcare nu se vede.

—0—

Adunarea generală a »Reuniunei învĕțătorilorŭ românĭ gr. or. din districtulŭ X. (Brașovŭ) se va ține în Brețcu la 23, 24 și 25 Septemvre *stilŭ vechiu*, ér nu stilŭ nou, ceea ce se aduce la cunoscința celorŭ interesațĭ.

Têrgulŭ de vite din Cohalmŭ s'a închisŭ, spune unŭ corespondentŭ alŭ diarului »Sieb. Deutsch. Tagbl.,« din causa bólei de gură și de unghii ce bântue de mai multŭ timpŭ în acelŭ ținutŭ.

—0—

In unele părțĭ mănóse din comit. Aradului o furtună îngrozitóre împreunată cu grindină ne mai pomenită a nimicitŭ aprópe de totŭ viile, cucuruzele, grădinile, în scurtŭ tótă cultura. Paguba se prețuesce la mai multe decĭ de mii fl.

—0—

In nóptea de 29 spre 30 Augustŭ n. făptuitorĭ necunoscuțĭ au pĕtrunsŭ în cancelaria comunală din Certeșulŭ de susŭ, au spartŭ casa comunală împrăștiândŭ hârtiile ce se aflau acolo. Soția pâzitorului de nópte Ionŭ Vințauŭ, ce se afla acolo, a fostŭ omorîtă.

—0—

Se vorbesce multŭ acum de venirea prințului de coróna Rudolfŭ la Gurghiu, așteptându-se pe la finele lui Septemvre, pentru că mai târdiu va fi frigŭ și neplăcuțiĭ óspețĭ urșĭ vorŭ lua drumulŭ spre munte.

—0—

In sĕptĕmâna acésta a muritŭ în institutulŭ de nebunĭ din Sibiiu fostulŭ advocatŭ Rudolfŭ Marlin, tatălŭ și complicele esecutatului ucigașŭ Robertŭ Marlin.

—0—

Episcopulŭ croatŭ Strossmayer va fi sĕrbătoritŭ la 8 Septemvre, când împlinesce alŭ 70-lea anŭ alŭ vieții și alŭ 20-lea alŭ episcopatului. Cu acéstă ocasiune se va serba și amintirea desrobirii de sub Turcĭ și renascerea literaturei croate. Din tóte părțile se aștéptă deputațiunĭ.

—0—

Cetimŭ în »România:« Tinerii noștri ofițerĭ facŭ onóre țĕrii prin streinătate pe unde îi atragŭ studiile. In privința d-lorŭ sublocotenențĭ Prezan, Aronovicĭ și Istrate, o scrisóre adresată de unulŭ din cei mai savanțĭ profesorĭ de la Fontainebleau, se exprimă astfelŭ: »Sfîrșescŭ aci cu aluziune la distinșii (brillants) oficerĭ ce ne-a trimisŭ anulŭ acesta țéra d-vóstră. Dd. Prezan, Aronovicĭ și Istrate, carĭ suntŭ în fruntea cursului meu de fortificațiunĭ, facŭ admirațiunea tuturorŭ camaradilorŭ lorŭ din Francia.

—0—

»România Liberă« spune, că statua lui Lazărŭ, care este gata, se va aședa în curêndŭ în grădina botanică din fața universitățiĭ la stânga statuei lui Mihaiu Vitezu, cam pe loculŭ unde a începutŭ neuitatulŭ dascălŭ scóla românéscă în Bucurescĭ.

—0—

»România« află, că o comisiune militară va pleca la Tiflis pentru a cumpera 700 de caĭ destinațĭ în trebuințele artileriei de munte a României.

—0—

Regele Svediei a fundatŭ unŭ premiu, dice »L'Indép. roumaine,« de 2500 fr. care se va da la 21 Ianuarie 1889 autorului celei mai frumóse descoperirĭ în matematice, împreună c'o medaliă de aurŭ în valóre de 1000 fr.

—0—

Despre unŭ conflictŭ diplomaticŭ ruso-prusianŭ se scrie din Varșovia, că consululŭ prusianŭ, br. Rechenberg, eșindŭ într'o di dela maestrulŭ supremŭ polițienescŭ, ișĭ puse pălăria pe capŭ imediatŭ în camera laterală. Observândŭ acésta șefulŭ cancelariei Miller, care se vede că nu cunoscea personalŭ pe consululŭ, îi strigă sé-șĭ ia pălăria de pe capŭ. »Ce dicĭ?« întrebă consululŭ în limba germană. Funcționarulŭ rusŭ luă consulului pălăria de pe capŭ, ér acesta insulta faptice pe funcționarŭ. S'a încheiatŭ procesŭ verbalŭ despre acestŭ casŭ, în care se constată espresŭ, că în camera, unde s'au petrecutŭ acestea, atêrnă unŭ portretŭ alŭ Țarului. Nu se scie ce sfêrșitŭ va lua acestŭ incidentŭ. dar unii credŭ că consululŭ va fi revocatŭ.

TERRORISĂRĬ CONSTITUȚIONALE

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Luminătorulŭ" :

Onorab. nóstră stăpânire se laudă totdéuna că e puternică și energică, dar nouĕ totușĭ ni se pare că »proclamațiunile irredentiste« au cam scos'o din fire! Incă nu e constatatŭ: cine a compusŭ și rĕspânditŭ „proclamațiile", dar din ținuta unorŭ puternicĭ ai dilei observămŭ, că pare se că din adinsŭ umblă unii sĕ provóce unŭ picŭ de revoluțiune, cam așa cum se dice: cu pumnulŭ contra tunului. Daca e așa, atuncĭ scopulŭ acestei dorințe nu póte fi decâtŭ o meschină dorință: d'a ne procura ura din partea tronului. Insĕ noi totușĭ credemŭ că nu e bine a se juca cu lucru dracului.

Étă ce raporte ni se trimitŭ de prin provinciă:

„Tinerimea din Totvaradia s'a decisŭ, ca în 6 Septemvre sĕ arangeze o petrecere de jocŭ, éră între pausă sĕ jóce *Bătuta* și *Călușarulŭ*; au însinuatŭ pretorelui diua balului. Dară ce sĕ vedĭ? pretorele a opritŭ ținerea balului pe motivulŭ, *că în programă suntŭ puse și jocurile „Bătuta« și „Călușarulŭ«, carĭ jocurĭ numai cu concediu ministerialŭ se potŭ esecuta (? Red.)*

»Sĕrmanii tinerĭ ajunseră Sâmbătă la médă-di în Aradŭ și rugară pe d. advocatŭ Stănescu ca sĕ aibă bunătate a interveni la vice-comitele pentru anularea ordinațiunei pretorelui, în care se mai dice și aceea, că „decă tinerimea totușĭ va cuteza a ținé petrecerea sa, atuncĭ gendarmii vorŭ intreveni și vorŭ deține pe arangatorĭ.« Advocatulŭ Stănescu numai decâtŭ cătă sĕ convină cu vr'unŭ membru alŭ consistoriului, deórece balulŭ era sĕ se arangeze în favorulŭ seminariului rom. din Aradŭ. Conveni cu părintele ases. ref. H., 'lŭ rugă ca sĕ-lŭ însoțéscă, plecă la vice-comite, dar numitulŭ asesorŭ îi denegă serviciulŭ, dicêndŭ că — — — Totŭ acestŭ rĕspunsŭ 'lŭ primi domnulŭ Stănescu și dela domnulŭ secretarŭ I. P.«

Din Covasințĭ ni se scrie: »Ca noutate iți descoperŭ că pre not. din Covasințĭ (cuibulŭ intrigelorŭ țĕsute prin Dessean) l'au împușcatŭ; cercetarea curge de 4 sĕptĕmânĭ, și nu s'au pututŭ adeveri până acuma nimica; déră pe lângă tóte astea judele investigatorŭ care se află în fața locului a deținutŭ aséră *pe preotulŭ localŭ, pe învĕțătorulŭ și pe mai mulțĭ fruntașĭ comunalĭ*, și la totŭ casulŭ numai pentru că astădĭ e alegerea de notarŭ, pentru care postŭ au recursŭ 16 Românĭ și unŭ Slovacŭ renegatŭ; cine va eși învingĕtorŭ vomŭ vedé. Poporulŭ însĕ e terorisatŭ, déră și consternatŭ până în adênculŭ inimei«.

Din Vinga ni se scrie: »Noutatea cea mai próspĕtă la noi e, că în séra Sâmbetei trecute pretorele din Vinga cu antistea orașului au făcutŭ la preotulŭ gr. or. rom. din Vinga I. E. „házmotozás« (încălcare), sub pretestulŭ

că la dênsulŭ ca la unŭ »daco-romanŭ« trebue sĕ se afle broşura „Unŭ cuvêntŭ« de M. Agripa. La numitulŭ preotŭ însĕ nu au aflatŭ nimica, dară d. preotŭ a recunoscutŭ că a cetitŭ acea broşură înainte de asta cu 15 ḑile şi că a căpĕtat'o dela d. advocatŭ din locŭ G. Lazarŭ. Acŭ inchisiţiunea spaniolică se prepară ca sĕ onoreze pe neaşteptate şi pe numitulŭ d-nŭ advocatŭ, éră unŭ altŭ advocatŭ voinicosŭ românŭ, cu numele Darabantŭ, ar fi dechiaratŭ şi propusŭ întru înalta înţelepciune: că din totŭ comitatulŭ arŭ trebuí *spânḑuraţĭ* 20 de Românĭ *inteligenţĭ*, însĕ atuncĭ când e têrgŭ de ţéră, şi apoi tóte agitările daco-romane arŭ înceta. (Şi d-nia lui e *„inteligentŭ românŭ“*, grijéscă — Red.)

Ei bine, întrebămŭ noi pre lumea nepreocupată şi neeşită din fire: cine agitéză? cine provócă atâtŭ poporulŭ câtŭ şi inteliginţa? Videant consules. — — —

DIN CAMPIA.

Resultatulŭ petrecerei din Budatelecu a junimei române din Câmpiă, ţinută în 26 Iuliu s. n. a. c.:

Cu ocasiunea acestei petrecerĭ s'au încasatŭ 103 fl. 90 cr v. a. şi anume dela următorii on. domnĭ: Lazarŭ Stupineanu din Fiscutŭ, 2 fl.; Iónŭ Bighianu, Tothoza, 2 fl.; Iónŭ Mocianu, Jucu sup. 2 fl.; Iónŭ Balintŭ Fizeşiu 2 fl; Vasiliu Cheresteşiu, Bungard, 2 fl.; Emilŭ Al. Cormoşiu, Luduşŭ, 1 fl.; Vasiliu Chezanŭ, Santejude 1 fl.; Davidŭ Cl. Deacŭ, Scalaia, 1 fl. 50 cr.; Iónŭ Rusu, Iuda, 2 fl.; Emilŭ F. Negruţŭ, Sucurtatŭ, 1 fl.; Ludovica Zavoianu, Teaca, 2 fl.; Iónŭ Busbaum, S. Miclauşŭ, 2 fl.; Vasiliu Puşcariu, Santejude, 3 fl.; Pamfiliu Podóbă, Zau, 2 fl.; Petru Rusu, Chiciudu, 3 fl.; D. Babaleu, Teaca, 1 fl.; T. Moga, Zau, 1 fl.; D-na vĕd. Rosalia Moga, Frata, 5 fl.; Ieronimŭ Bozacŭ, Mociu, 3 fl. 40 cr.; Teodorŭ Dumbravă, Budatelecu, 3 fl.; Simionŭ Augurŭ, S. Ocna, 3 fl.; M O. D. Prot. Iónŭ Moldovan, Catina, 2 fl.; Teodorŭ Popŭ Tarauga, 2 fl.; Iónŭ Moldovan, Uifalău, 2 fl.; Nicolau Cosma, Jucu de susŭ, 2 fl.; Iónŭ Horsia, Bia, 3 fl.; Iónŭ Danu, Mociu, 2 fl.; Vasiliu Moga, Luduşiu, 2 fl.; Vasiliu Podóbă, Clusiu, 3 fl.; Mariu Elecheşiu, Velcheriu, 1 fl.; Victorŭ Stoica, Cianu, 2 fl.; Iónŭ Cheresteşiu, S. Ióna, 3 fl.; Nicolau Solomonŭ, Luduşiu, 2 fl.; Iónŭ Uilacanu, S. Petru, 1 fl.; Grigoriu Maioru, Ormenisiu, 1 fl.; Dionisiu Simonŭ, S. Giorsŭ, 1 fl.; Iónŭ Mureşénu, Jimboru, 2 fl.; Teofilŭ Popŭ, Hadarau, 2 fl.; Laura Boeriu, Lechintia, 3 fl; Iónŭ Elecheşiu, Velcheriu, 1 fl.; Vasiliu Vlassa, Zau, 3 fl.; Iónŭ Germanŭ, Simbotelecu, 5 fl.; Nicolau Hossu, Zau, 2 fl.; Georgiu Prunaşiu, Hedesfalău, 1 fl.; Iónŭ Soponescu, Budatelecŭ, 2 fl.; Iosifŭ Macaveiu, Nasalŭ, 2 fl.; Vasiliu Radu, S. Mihaiu, 1 fl.; Vasiliu Hodoşiu, Iclandu, 2 fl.; Miklos Jozsef, 1 fl.; Alecsandru Lupanŭ, Silvaşiu, 2 fl.; Dumbravă, Teaca, 2 fl. Suma 103 fl. 90 cr.

Din acéstă sumă substrăgêndu-se spesele de 83 fl. 90 cr, au rĕmasŭ venitŭ curatŭ pe séma S-tei Bisericĭ 20 fl. v. a. îmânuindu se Sp. D. Curatorŭ primarŭ Vasiliu Dumbrava. In numele com. aranjatorŭ totŭ odată se aduce mulţămită Sp. familii, carĭ au binevoitŭ a sprijinì petrecerea nóstră, presentându-se într'unŭ numĕrŭ atâtŭ de frumosŭ.

Budatelecŭ, 5 Augustŭ 1888.

Cassarulŭ

Irlandezii şi regina Victoria.

„United Ireland,« vorbindŭ despre celŭ din urmă banchetŭ electoral din Dublin, ḑice: »Cu ocasiunea acestui banchet s'au făcutŭ mai multe micĭ reforme. Mai ântêiu toastul în onórea reginei s'a suprimatŭ şi sperămŭ că nu va mai fi inscrisŭ pe lista toastelorŭ Regina Engliterei e rĕspunḑĕtóre de totŭ ce legile şi soldaţii ne-au pututŭ răpì prin forţă. N'avemŭ însĕ nicĭ o obligaţiune faţă de dênsa. Şi fiindcă nicĭ armatele, nicĭ flotele, nicĭ regimentele séle de voluntarĭ nu potŭ sĕ siléscă pe Irlandezĭ sĕ ridice unŭ toastŭ, care le e nesuferitŭ, credemŭ că a sositŭ timpulŭ sĕ suprimămŭ toastulŭ precum şi iniţialele reginei „V. R.,« carĭ figurau până aḑĭ pe blasonulŭ pusŭ în fruntea banchetelorŭ irlandeze şi carĭ şi-arŭ găsì loculŭ lorŭ adevĕratŭ în camera mobilelorŭ, carĭ nu se mai potŭ folosì. Acéstă înoire s'a înauguratŭ totŭ la banchetulŭ de Marţĭ.

»Discursurile carĭ s'au pronunţatŭ, adauge »United Ireland,« suntŭ de cea mai mare importanţă şi dovedescŭ, că timpurile s'au schimbatŭ: suprimarea toastului în onórea reginei, înlocuirea iniţialelorŭ regale cu harpa neîncoronată, stégulŭ verde în locŭ de »Union-Jank« şi leaderulŭ irlandezŭ aşeḑatŭ în fotoliulŭ vice-regelui: tóte acestea ne dau fericita asigurare, că acéstă ţéră este în adevĕrŭ a nóstră.'

RAPORTŬ POLIŢIENESCŬ.

Braşovŭ, Septemvre n. 1885.

Luna Augustŭ a fostŭ şi pentru autoritatea poliţienéscă, ce privesce întêmplările mai însemnate, saison morte. Cu tóte astea vomŭ raporta fidelŭ pe cele mai importante din acestea.

La 11 Augustŭ, peste fiulŭ de 18 anĭ alŭ ḑilerului de aci Nicolae Rêşnoveanu s'a dărimatŭ la cariera de pétră o bucată de stâncă. Elŭ, cu tóte că câţiva lucrătorĭ ocupaţĭ acolo i-au atrasŭ băgarea de sémă, a aruncatŭ în continuu cu petre pe o stâncă ce atêrna, până când acésta se desprinse şi îmormêntă sub ea pe sburdalniculŭ tinĕrŭ. Fără viéţă şi într'o stare aprópe d'a nu'lŭ cunósce fù transportatŭ la spitalŭ.

Neculae Tampa alias Ciurcu, care a dispărutŭ la 29 Iuliu a. c. din secţia smintiţilorŭ a casei de sănătate orăşenescĭ, s'a aflatŭ. Se dusese la Sibiiu şi la 11 Augustŭ apărù în direcţia poliţiei d'acolo, vestì că a fugitŭ din casa de sănătate de aci şi se rugà sĕ fiă primitŭ în institutulŭ de nebunĭ din Sibiiu.

In nóptea de 7 spre 8 Augustŭ, locuitorii de aci Carolina Mitscherling cu fii sĕi Carolina şi Iosef plecândŭ la Cârstianŭ au fostŭ atacaţĭ pe drumŭ din Uliţa négră până la locuinţa cumnatului ei Baier ce se aflà în Braşovulŭ vechiu, de doi servitorĭ şi considerândŭ óra târḑiă din nópte şi împrejurarea că birjarulŭ a fostŭ têrêtŭ josŭ din carŭ, a trebuitŭ sĕ se admită, că ataculŭ s'a comisŭ cu intenţiune criminală. Numai după ce apărù numitulŭ Baier şi patrula poliţienéscă, fură prinşĭ făptuitorii şi predaţĭ tribunalului penalŭ.

Totŭ asemenea, la arătarea făcută de cismarulŭ de aci Michael Peter la căpitanatulŭ oraşului, că cismarulŭ Leopold Auer — unŭ frate alŭ Emiliei Auer care a fostŭ în serviciulŭ aceluia şi care s'a predatŭ tribunalului penalŭ pentru unŭ furtŭ comisŭ în prăvălia lui, — ca complice la acestŭ furtŭ şi tăinuitorŭ a vêndutŭ ghetele furate de sora sa, numitulŭ Leopold Auer s'a predatŭ tribunalului penalŭ.

In fine raportămŭ despre o înşelătoriă pe câtŭ de îndrăsnéţă pe atâtŭ de originală. Unŭ coşarŭ (urloierŭ) anume Franz Sedlacsek, căruia deja i se făcea instrucţiunea pentru unŭ furtŭ, apărù în luna trecută în filiala spitalului militarŭ de aci, se dete de măestru lăcătuşŭ alŭ oraşului ḑicêndŭ că a primitŭ însărcinarea sĕ schimbe sobele ce se află în spitalŭ cu altele nouĕ. Unŭ căprarŭ (corporalŭ) nebănuindŭ nimicŭ, din causa atitudinei sigure a potlogarului, îi şi predete în adevĕrŭ 7 sobe cu olane (urneţe) cu totŭ pe lângă o adeverinţă de primire, în care Franz Sedlacsek figuréză subscrisŭ ca Johann Barabas, măestru lăcătuşŭ alŭ oraşului. Acelaşĭ esperimentŭ l'a făcutŭ potlogarulŭ şi în casarma husarilorŭ din Ghimbavŭ, precum şi în casarma dela cariera de pétră de aci şi isbutì sĕ ia prin înşelătoriă 14 sobe şi sĕ le vênḑă comerciantului de aci Iosef Zeidner. Inşelătoria însĕ fù descoperită şi Franz Sedlacsek predatŭ tribunalului penalŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.«)

PESTA, 10 Septemvre. — Unŭ membru alŭ „României irredente“ a adresatŭ din Bucurescĭ cătră preşedintele tribunalului din Caransebeşŭ o scrisóre, în care acesta din urmă e provocatŭ sĕ nu caute înzadarŭ pe autorii placatelorŭ afişate, deórece toţĭ se află în Bucurescĭ în deplină sănătate.

CLUŞIU, 10 Septemvre. — Preotulŭ greco-catolicŭ din Oarda de susŭ, comit. Albei inferióre, a fostŭ arestatŭ erĭ, după ce s'au găsitŭ la elŭ exemplare din scrisórea incendiară a „irredentei.“ Preotulŭ greco-catolicŭ din Valcău mare, comitŭ Coşiocnei, a predatŭ proclamaţiunea ce i-a venitŭ oficiului pretorialŭ din Uedînŭ.

MADRID, 10 Septemvre. — In Spania domnesce linişte, cu tóte acestea garnisónele suntŭ consemnate, ca sĕ împedece tumultele plănuite.

PRACHATITZ, 10 Septemvre. — Studenţii de naţionalitate germană din Budweis, la întórcerea lorŭ din Prachatitz la Budweis, au fostŭ insultaţĭ în satulŭ Dischowitz, aruncându-se cu petre asupra lorŭ.

BERLIN, 10 Septemvre. — Impĕratulŭ Vilhelm şi membrii familiei regale au plecatŭ la Carlsruhe, ca sĕ asiste la cununia nepotului împĕratului germanŭ, a ducelui moştenitorŭ de Baden cu Hilda, princesa de Nassau.

DIVERSE.

Daţĭ de golŭ. — Deunăḑile călĕtoréu doi tinerĭ dela Oradea mare la Pesta în acelaşĭ cupeu alŭ vagonului. Urându li-se de drumŭ începură a conversa. Unulŭ dintre ei, micŭ de statură, tênĕrŭ şi cu barba roşiă, părea a fi studentŭ, dar pe câtŭ se póte de îndrăsneţŭ. Celălaltŭ purta uniforma de sub-locotenentŭ şi, după vêrfurile mustăţilorŭ séle, părea a fi unŭ neaoşŭ Maghiarŭ. Ei se recomandară unulŭ altuia: celŭ micŭ se numea »Mihail de Szerdahelyi« proprietarŭ, ér celălaltŭ »Alexius de Székely«. Incepură conversaţia în limba germană din causă că, lucru de mirare, nicĭ unulŭ nicĭ altulŭ dintre amêndoi Maghiarii nu voiră a vorbì unguresce. Pentru a documenta însĕ maghiarismulŭ lorŭ, aceştĭ »patrioţĭ« vorbéu limba germană câtŭ se póte de rĕu, fără ca — lucru ciudatŭ — sĕ le vină vre unuia în minte a continua conversaţiunea lorŭ în limba unguréscă. Unulŭ dintr'înşii, „de“ Szerdahelyi, istorisea de moşiile, vitele şi tóte găsdăşagurile séle; celălaltŭ, »de« Székely, vorbea de viţa nobilă a strĕmoşilorŭ sĕi, carĭ trăiau în Transilvania încă pe când în pădurile acestei ţĕrĭ veţuiau elefanţii. Amêndoi gentilomii se simţéu câtŭ se póte de fericiţĭ de cunoscinţa făcută reciprocŭ, şi când »de« Szekely mai povestì că unchiulŭ sĕu ar fi episcopŭ, d. „de“ Szerdahelyi nu se mai putù opri a nu'i strînge mâna în modŭ cordialŭ şi a'i face întru câtva observaţia antisemitică: că fiecare omŭ trebue sĕ se simtă bine, când vede pe cineva, care în Ungaria are unŭ unchiŭ chiar episcopŭ. Acéstă observaţiune fù d'ajunsŭ ca sĕ stêrnéscă şi mai multŭ patrioticele simţĕminte ale tovarăşului sĕu, încâtŭ „de« Székely şi începù a mânca vre-o câţiva israeliţĭ, la care muncă plăcută îi ajută şi »de« Szardahelyi într'unŭ modŭ demnŭ. Se înţelege dela sine, că în acestŭ torentŭ de simţĕminte alŭ »nobililorŭ patrioţĭ«, bieţilorŭ israeliţĭ nu le rĕmase nicĭ unŭ pĕrŭ nescărmatŭ. In fine, trenulŭ ajunse în Pesta. Amêndoi gentilomii deveniseră intimĭ şi sincerĭ amicĭ şi pe peronŭ îşĭ strînseră mânile călduroşŭ, asigurândŭ fiecare că se simte prea fericitŭ, că a pututŭ face cunoscinţa unui aşa nobilŭ omŭ. In acestŭ momentŭ solemnŭ se apropià de dênşii unŭ domnŭ mai înaintatŭ în vêrstă şi le întinse mâna la amêndoi. Gentilomii surprinşĭ se priviră unulŭ pe altulŭ, ér bĕtrânulŭ indignatŭ le curmà perplecsitatea strigândŭ: »Cum, d-ta nu mĕ mai cunoscĭ, d-le »Mandle«? Şi pe când »de« Székely tăcea, bĕtrânulŭ se adresà şi d-lui »de« Szerdahelyi rĕstindu-i-se: Şi d-ta, d-le Pollak, trebue sĕ fii bucurosŭ că 'ţĭ vorbescŭ!' — Aceste ḑicêndŭ, bĕtrânulŭ îi părăsì. Infocaţii »patrioţĭ“ şi fericiţii »gentilomĭ' de adinéorĭ, „de« Székely şi »de» Szerdahelyi, îşĭ aruncară o privire sdrobitóre şi se despărţiră în ruptulŭ capului. Erau — jidovĭ. »Du-te tu spre drépta şi lasă-mĕ pe mine spre stânga«, ḑice unulŭ din sfaturile poetului Schiller şi acestŭ sfatŭ îlŭ putemŭ recomanda şi noi ambilorŭ tinerĭ în cestiune; iar pe ceilalţĭ şi încă mulţĭ „patrioţĭ« de ocasiune îi îndemnămŭ a'şĭ lua exemplu din acéstă amarnică păţaniă a semenilorŭ lorŭ!

***

O statistică curiósă. — Găsimŭ într'unŭ ḑiarŭ o statistică curiósă asupra fericirei în căsătoriă. La 782,564 căsătorii s'au găsitŭ: 510,132 perechĭ trăindŭ înt'o mare indiferenţă; 162,320 urându-se din tótă inima, dar ascunḑêndŭ ura lorŭ sub o prefăcută politeţă; 101,023 părechĭ trăindŭ la cuţitŭ sub acelaşĭ acoperĕmêntŭ; 4,120 părechĭ trăindŭ separaţĭ de bună voiă; 2,361 bărbaţĭ carĭ au fugitŭ din casa conjugală spre a evita pe nevestele lorŭ; 1,362 femei care au părăsitŭ bărbaţii fugindŭ la amanţii lorŭ; 1,102 părechĭ creḑute fericite în lume, dar care nu au în casă o reală fericire; 135 căsătorii fericite în comparaţiune cu multe altele mai nenorocite; 9 căsătorii adevĕratŭ fericite.

***

Averea Parisului. — Creditorii oraşului Paris n'au sĕ se témă de valórea garanţiei lorŭ. După raportulŭ d-lui Lamouroux a supra bugetului pe 1885, averea mobiliară şi imobiliară a oraşului Paris se ridică la 1,616,000,608 francĭ, astfel împărţită: Domeniu permanent, 1,138,086,361 fr,; domeniu temporarŭ 55,561,488 fr.; domeniu mobiliarŭ 423,247,758 fr. In acéstă sumă nu suntŭ cuprinse partea din suprafaţa de 1499 hectare ocupate de calea publică, evaluată la 3 miliarde, nicĭ nuda proprietate a jumĕtăţii uzinelorŭ Companiei de gazŭ, 119 milióne, şi a totalităţii canalizărei 34 milióne aprópe, carĭ vorŭ deveni în 1906 proprietatea oraşului. Datoria oraşului pentru cele şépte împrumuturĭ emise nu atingŭ 2 miliarde, activulŭ disponibilŭ trece peste 2 miliarde şi jumĕtate. Sĕ mai adăogămŭ că domeniulŭ departamentului atinge cifra de 102 milióne şi că valórea proprietăţii funciare a Franciei e calculată la 133 miliarde.

***

Ceva umoristicŭ dela manevrele din Pritzwalk. — Descriindŭ ḑilele petrecute de împĕratulŭ germanŭ în Pritzwalk,« unŭ corespondentŭ alŭ unei foi berlineze ajunse la unŭ gradŭ aşa mare de entusiasmŭ, încâtŭ în raportulŭ sĕu nu se putù stăpâni a ḑice: „totŭ ce avea dóuĕ, *patru séu mai multe* picióre“ eşì afară la manevre, sĕ véḑă spectacolulŭ imposantŭ.“ Incântatulŭ corespondentŭ uità însĕ a spune, în care din aceste clase ar trebuí numĕratŭ dênsulŭ.

Cursulu pieţei Braşovu
din 8 Septemvre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.83	Vênd.	8.85
Argint românesc	»	8.75	»	8.80
Napoleon-d'orĭ	»	9.86	»	9.89
Lire turcescĭ	»	11.12	»	11.20
Imperialĭ	»	10.10	»	10.20
Galbenĭ	»	5.82	»	5.86
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	124.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ: [illegible]

Cursulŭ la bursa de Viena

din 9 Septemvre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	99.25	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	91.40	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.40	Imprumutulŭ cu premiu ung.	118.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.20	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124.—	Renta de hărtiă austriacă	82.85
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.25	Renta de arg. austr.	83.40
Bonurĭ rurale ungare	103.—	Renta de aurŭ austr.	109.65
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.—	Losurile din 1860	139.25
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	103.—	Acțiunile băncel austro-ungare	869.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Act. băncel de creditŭ ung.	287.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.50	Act. băncel de creditŭ austr.	287.40
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.87
		Napoleon-d'orĭ	9.91
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.25
		Londra 10 Livres sterlinge	124.85

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 12 Augustŭ st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	88	89
Renta rom. amort (5%)	93	93½
» convert. (6%)	88	89
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100½	101½
» „ „ (5%)	85½	86½
» » urban (7%)	98¼	99¼
» » » (6%)	91	92
» » » (5%)	82¾	83½
Banca națională a României		
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Națională		
Aurŭ	10¾	11¼
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Conspectulŭ operațiunilorŭ
institutului de creditŭ și de economii „ALBINA“
în luna Augustŭ 1885.

Intrate:

Numerarŭ din 31 Iulie 1885	fl.	48,765.59
Depunerĭ	»	83.879.06
Cambii rĕscumpĕrate	»	318,807.10
Imprumuturĭ hipotecarĭ și alte împrumuturĭ	»	47,554.32
Interese și provisiunĭ	»	18,694.10
La fondulŭ de pensiune	»	39.—
Moneta vêndută	»	18,858.23
Efecte	»	12,890.21
Conturĭ curente	»	46,417.43
Diverse	»	701,98
	Suma fl.	596,607.02

Eșite:

Depunerĭ	fl.	98,761.93
Cambii escomptate	»	305,606.67
Imprumuturĭ hipotecari și alte împrumuturĭ	»	61,977.07
Interese pentru depunerĭ	»	348.66
Contribuțiune și competințe	»	56.27
Salarie și spese	«	1,996.52
Moneta cumpĕrată	»	27.815.40
Conturĭ curente	«	74,690.27
Diverse	»	1,280.48
Sald cu 31 Iulie a. c.	„	24.073.95
	Suma fl.	596,607.02

Sibiiu, în 31 Augustŭ 1885.

I. G. Ioanŭ, m. p.
Director esecutiv.

Iosifŭ Lissai, m. p.
Comptabilŭ.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se abona la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anuluĭ 1885 prin urmare potŭ să aibă colecțiunea completă.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZ. TRANS.“

O t e l ŭ n o u î n B r a ș o v ŭ.